

Första roten, tomt 8

Kvarteret Idogheten

Trettonde roten 1637–57

Vallgatans södra sida

Sjätte roten 1657–70

Anders Pedersson i Kerringberg. Styrman enl borgarlängd 1639.

1637–52 (1637–39, 1652: 2 mtl, 1640–42, 1644–51: 3 mtl, 1643: 4 mtl) And. Enkia i Kerringberg 1653–54: 1 mtl (And. i Kiäringeberget) 1656–57v (rote 6)

Erik buntmakars R13 1651: 2 mtl

Anna Ersdotter R13 1648: 1 mtl

Börta (Andersdotter) i Kärringeberg

1666–72

Jon i Kärringeberg 1673

Nicolaus Cronans stockmakare

1668, 1674–81

I trettonde roten bodde åren 1637–52 en Anders i Kerringberg, som i yrkesregistret 1639 kallas styrman. ”Anders änka i Krengberg” (tydiligen felskrivning för Kerringberg) omtalas 1653 till 54 och är tydiligen identisk med ovanstående Börta i Kerringberg.

Den 10.3.1673 lagbjöds första gången *Lars Andersson Tegelslagares* gård, som han köpt av sin moder *hustru Börta Anders Peders* (också kallad Börta Andersdotter). Svågern *Nils Larsson Stockmakare* protesterade den 17 samma månad. Den 10 maj inlade den andre brodern *Joen Andersson* en förlikningsskrift. Tydiligen övertogs gården, som vid lagbjudningen 1673 sades ligga mellan sal. *Jordan Buntz gård* i väster och *Anders Jacobsson i öster*, av Nils Larsson stockmakare, som står för gården i bakugnlängderna 1674–81 och för en hel tomt i M1676.

15.9.1686 tvistade stockmakarens *hustru Brita Andersdotter* med *Johan Tegelslagares hustru Catharina Vilhelmsdotter* om ett gårdsköp som Catarina var missnöjd med. Stockmakaren var död före den 7.5.1691, ty då var änkan omgift och avlidne Nicolaus Stockmakares barn *Lars Nilsson*, *Nils Nilsson* och *Catharina Nilsson* klagade på styvfadern *Gudmund Jonssons* otidiga leverne. Gudmund Jonsson förekommer dock icke i tomtöreslängderna utan där skrives Nils stockmakares änka åren 1696–1703.

Skomakaren Mäster Lars Maijwik

lät den 31.8.1703 lagbjuda hus och gård å Vallgatan mellan Mäster Johan Tegelslagares hus och gård å ena och saltmätaren Olof Buur å andra sidan, som han köpt av *Lars Swan* och hans syster *Catharina Swan* för 400 d smt. Tydiligen var det Lars Nilsson och Catharina Nilsson, som nu kallde sig Swan.

Lars Maijwik klagade i nov. 1696 (EIIa:12) inför magistraten. Han hade kommit som en främling till orten och hade nyligen gjort sitt mästerstycke i skomakareämbetet. Mikaelitiden var frigesälternas vandringsstid. Nu förledne Mikaelis hade han anställt en gesäll, som de andra mästarna ville beröva honom.

Lars Maijwik (el. Möijwik) står skriven för gården 1704–05 men hur det nu kommer sig så kallas fastigheten 1710 Börge Bengtssons hus. Den 15.6.1713 begärde *tullskrivaren Börge Bengtsson* besked om hur högt värderad den gården var, som han hade tillhandlat sig av sal. *Sven glasmästares änka* och fick svaret av B Barck, att den värderats till 180 d smt (Gbg EIIa:25). Av uppbud av granngården väster härom 11.8.1706 framgår att denne Börge Bengtsson var accisskrivare men om det 1713 var fråga om detta eller ett då nyköpt hus är ej känt. Tullskrivaren hade i vilket fall som helst 1713 redan överlåtit gården till *tunnbindaren Per Krook*. Hos Börge Bengtsson bodde 1710 *Mikael (Rokes) fällberedares hustru*.

I Göteborgs registratur för den 6.10.1715 finns ett bördsbrev för *Arfved Börgesson*, som ville bli skraddare. Han var född den 7.4.1702 i Domkyrkoförsamlingen som son till f.d. accisskrivaren men nuvarande tullskrivaren i Skara Börge Bengtsson. Moder var sal. *Elleka Erikdotter*.

Besittaren 1715 kallas *borgaren Pehr Pehrsson* (identisk med tunnbindaren Per Krok): tomten värderas liksom övriga hela tomter i detta kvarter till 200 d smt, husen till 240 och lösegendomen till 20 d smt. I en längd som kallas "Förteckning över upphandlingsavgiften för Göteborgs stad, Förstaden Haga etc" 1717 kallas innehavaren Pär Krok, i tomtöreslängden förtydligt till bödker. I upphandlingslängden omtalas hans *hustru Anna Larsdotter*, i tjänstehjonslängden hans *gesäll Sven Krook* och *pigan Karin Ohlsdotter*.

Pehr Pehrsson lånade 16.6.1713 av hospitalet 50 d smt. Han pantsatte därför gård på Vallgatan mellan Pehr Olssons gård å västra sidan och Erik Andersson i öster (int. 25.5.1717). Han kan inte vara densamme som böckaren Pehr Andersson Krook, som pantsatte hus och gård på Vallgatan till Gustavi kyrka för lån av 300 d smt. Cautionister var *Nils Anteberg* och *Petter Boy*.

Den 24.8.1721 köpte Pehr Krook av *bokhållaren Torsten Ahlberg* hus och gård på Nya varvet och blev därför skyldig 300 d smt för vilka *Ambjörn Giers* var cautionist. Ahlberg, som var bokhållare vid Kungl. Amiralitetet, lät den 26.6.1727 uppbjuda Pehr Krooks hus och gård på Vallgatan. Med räntan inberäknad hade skulden vuxit till 363 d smt. Krook var nu ålderman för tunnbindarna. 1725 hade han *gesällen Carl Andersson*. Där bodde också *bokföraren Gunthells änka*, kallad utfattig.

Gården hade 1730 övertagits av *sporrsmeden Johan Weixell (Weisell)*. Han var gift med *Elisabeth Fernlöf*, syster till *guldsmeden Olof Fernlöf*. Bouppteckningen efter henne företogs 1736 (1736:122). Där uppräknas parets sex barn: *Johan Philip, Erik, Olof, Carl Christian, Johan Jacob* och *Margareta*. Parets ägda gård på Vallgatan anges ligga mellan Normans änkas hus på östra och stadsbetjänten Olof Steffenborgs på västra. Sonen Olof blev framgångsrik sporrsmed i staden och Johan Jacob hökare men kunde icke försörja sig som sådan, varför han 1767 sökte tillstånd att också bli sporrsmed liksom fadern och brodern, vilket Olof Weixell på allt sätt försökte förhindra.– Johan Weixell d.ä. hade 1730 *gesällen Olof Möller*.

Ännu 1740 betalade Johan Weixell tomtöret men redan samma år tycks den för 650 d smt sålts till *kvinnoskraddaren Johan Schilling*.

Schilling pantsatte 9.12.1740 hus på Vallgatan till *A.M. Schutz*. Han var barnfödd "på andra sidan Stockholm" (Berg II:9–10, 244). Han hade fått burskap 18.2.1743 men redan 1745 står hans änka

Brita Roderström för tomtöret. Hon hade tidigare varit gift med *skräddare Jöran Brinck* (var död 1737) med vilken hon hade dottern *Ebba Christina Brinck*. Bouppteckning efter Johan Schilling 7.5.1748 upptog hus och tomt på Vallgatan mellan avlidne stadstjänaren Olof Steffenborgs änka i väster och besökaren Sven Mellgrens i öster.

Ebba Christina Brinck (född 1731, bou 8.10.1737) hade sitt fädernesarv inestående i gården. Efter Brita Roderströms död (bou 7.5.1748) begärde *bokhållare Sven Lundell* i egenskap av förmyndare för skräddaren Schillings omyndiga barn auktion på gården som hade både över- och underrum. Lundell själv inropade gården den 10.6.1748 för 704, 16 d smt.

Nu står inte Lundell i tomtöreslängden för 1750 utan *sekreteraren Petter Kollebacks* fru. Hon hade 1755 avlösts av *tunnbindaren Hans Mauritz Dragon*, som 5.10.1750 fick burskap. Hans Mauritz Dragon hade 1745 bott i kvarteret Tenngjutaren 9.15. Härifrån flyttade han 1763 och 1768 befinner han äga "hus och egendom utom Drottningporten vid Tullen".

Den 7.11.1763 kunde *vaktmästaren vid lanttullen Frantz Rasch* första gången uppbjuda en på Vallgatan mellan styrman Hans Kruses och skräddaren mästare Frans Barks hus å västra samt besökareänkan Anna Mellgrens och målareälderman Johan Ross den äldres tomtdelar å östra sidan beläget hus och gård bestående av en hel tomt, som han köpt av tunnbindaren Hans Dragon och hans *hustru Christina* för 3 200 d smt och 70 dalers diskretion den 15.6.1763. Senare hade han betalt 30 daler i frivillig avträdesgåva. 9.4.1751 hade lanttullvisitören Frantz Rasch av hattmakareämbetet anklagats för olovlig försäljning av foderhattar. Vid visitation hade han beslagits med innehav av åtta sådana hattar. Rasch bodde kvar här 1775 men den 2.5.1777 berättar sig *pistolmeden Gustaf Fogelberg* och hans hustru *Catharina Flinkenström* ha av *Nicolaus Sahlgren* och *August C.* och *P. Alströmer* lånat 666 rdr 32 skill. specie utgörande köpeskilling för hus och gård beläget i första roten vid Vallgatan mellan vaktmästare Boens hus å västra och bagaren Svanbergs hus å östra sidan enligt köpebrev 1.2. s.å. inköpt av tullinspektör Frantz Rasch.

Denne pistolsmed Gustaf Fogelberg hade i februari 1764 gift sig med avlidne *pistolmeden Sebastian Rolls* änka *Maria Drabb* och därigenom fått två styvbarn *Christian Roll* på åttonde året och *Margareta Roll* 3 år gammal. Då ägde makarna en fastighet i förstaden Haga. Senare inropade man 30 juni avlidne *skomakaremästare Caspar Malmströms* hus och gård på Sillgatan. 1785 bodde Fogelberg endast i halva gården:

Gården blir hovslagaregård

Den andra halvan hade Gustaf Fogelberg överlätit till *hovslagaren Nils Ekström*, som hos sig 1786 hade *hovslagaremästaren Fredrik Hildahl*. Sistnämnda år och 1795 ägde Nils Ekström hela gården.

Vid branden 1802 ägdes gården av *hovslagaremästare Johannes Persson Ekström*. Där bodde då också pistolsmeden Gustaf Fogelberg. Johannes Ekström, som avled 24.4.1804 efterlämnade enligt bouppteckningen 20.2.1805 grundmurade stenhuset på baktomten nummer 8 i första roten, Vallgatan, byggt 1803 för 1816: 32 rdr rgs. Hans *änka Maria Lundgren*, född 1763, död 21.8.1834 var dotter till *linnevävaren Hans Lundgren*, död 29.5.1808 och *Elsa (Eva?) Cat. Petersson*, död 1785 (Berg II:3-4, 223).

En ny hovslagaremästare hade övertagit gården 1807 nämligen *Jacob Ekström*, som hade gift sig med Johannes Ekströms änka Maria Lundgren. Jacob Ekström, som avled barnlös 4.8.1823, efterlämnade grundmurade tvåvåningsstenhuset med tomt nummer åtta i första roten Vallgatan (Berg II:7-8, 233).

Senare uppbud av 1.8

handelsbokhållare P.W. Wennerholm	20.4.1846
handelsbokhållare Alex Innes	17.4.1848
slaktare J.W. Carlsson	24.3.1862